(Nro. 257.)

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek Nro. 129. 9. Listopada 1821.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Podług naynowszych gazet Amerykańskich woyska Yturbida w nowey Hiszpanii poczyniły znaczne postępy. Miasto Puebla (de los Angelos) poddało się mu iuż w d. 26. Sierpnia a Mexik oblęgały iego woyska.

Gazety Ameryki półnoeney donoszą z Wenezueli: »Kartagena oblężoną iest od lądu a od morza ścisle zamknięta, sądzą, iż przez niedostatek żywności niebawem poddadź się musi. W Puerto Cabello choroba wielu ludzi sprzątą; umarł na nią Jenerał Pereira, a Morales chorawał. Miasto to miała poyść za przykładem Kartageny. — Z Brazylii: »Portugalczycy osadzili wschodni brzeg rzeki la Plata; Gubernator tychże Jenerał Lecor posiada zaufanie kraiowców. Montevideo pod nie znanemi ieszcze warunkami uchwaliło w d. 15. Lipca połączyć się z Brazyliią. — Z Peru: »Jenerał San Martin stoi w 10,00 ludzi trzynaście mil od Limy i oczekuie na porę dzdzystą, aby uderzył na miasto. W Pisko, które osadził, znalazł znaczne Summy. Lord Cochrane zabrał 13 okrętów Angielskich, które naruszyły ogłoszone przez niego oblężenie. Admirał Angielski Sir Thoms Hardy wiedzie z nim i z Dyrektorem Chiliyskim O'Higgins spory, tak względem blokady iak i wzbraniania się wydalż maytków Angielskich, którzy przyięli służbę na flocie Chiliyskiey.

Hiszpaniia.

List z Madrytu z d. 5. Października umieszczony w dzienniku Paryzkiem zawiera: »Pomiędzy Naczelnikiem politycznym Madrytu, a gminnymi, którzy ostatnie powstanie podczas którego noszono wyobrażenie Riega, urządzili i zapłacili, naymocnievsze trwaią spory. Sprawcy i osławieni mowcy byłego klubu Fontanny, Macirone i Nunnez, ieszcze są w więzieniu mieyskiem, z kąd wydaią nayiadowitsze pisma przeciwko Naczelnikowi politycznemu i Ministrowi. Pierwszego oskarzaią oni o sfałszowanie podpisu swoiego Sekretarza na rozporządzeniu, które Fontanna złota uchwalić postanowiła, Sekretarz sam umieścił oskarzenie swoie przeciwko Naczelnikowi politycznemu w dziennikach; na co mu tenże ieszcze nie odpowiedział. Sekretarz ten został natychmiast oddalony. Pułkownik Serrano, Podpułkownik Cerruti i Pułkownik Torrijos z pułku Ferdynanda VII. stoiącego załogą w Madrycie zostali uwięzieni. Sprawa ta ma wielu uczestników, mówią, że maią bydź oskarzeni także Jenerał Ballesteros i Deputowany Romero-Alpuente. — Niewystawisz sobie WPan rozruchu iaki panuie w Stolicy. Każdego wieczora zbiera się mnóstwo ludzi do sali klubu, którego ieszcze nie odważono się zamknąć zupełnie ponieważ iest publiczną kawiarnią. Tam wzywaią mowców, aby występywali, ponieważ zaś nikt nieważy się wykroczyć przeciwko surowemu zakazowi Rządu, więc roziątrzeni słuchacze naywiększe złorzeczenia miotaią przeciwko Rządowi. Słuszne maią przyczynę obawiania się, by gminni niechcieli nowego zadać ciosu i żeby do nowych nie przyszło rozruchów. — Potem czego się dowiedziałem, zdaie się, iż naywiększy wpływ maiący Deputowani, naganili postępowanie Ministrów względem Riega, i bardzo do prawdy podobną iest rzeczą, iż Ministrowie przyydą do tego, że się usprawiedliwić będą musieli w oczach ludu i wykazać powody, zniewalaiące ich do ścigania człowieka, którego cała Hiszpaniia uważa iako założyciela rządu konstytucyynego. — Naięto tu mieszkanie dla Roberta Wilsona, który niebawem ma przybydź do naszey Stolicy.«

Rozprawy Stanów dotyczą się ieszcze podziału Hiszpanii. Mnóstwo miast żąda przywileiu bydź miastem stołecznem prowincyi lub obwodu. — Na ostatniem posiedzeniu przełożono także notę sprawuiącego interessa Rossyyskie dotyczącą się taryfy myta; odesłano ią wraz ze zdaniem Ministra Skarbu do właściwey Kom-

)(

missyi. Z Kadyxu nadeszła prośba kilku tamecznych mieszczan żądaiących, aby zwłoki mężów podobnych do Arco Aquero (zmarłego w d. 13. Września) złożone zostały w grobach Królewskich, oraz uskarzaią się, iż dano Królowi tytuł: Oswobodziciela Oyczyzny, ieszcze na takowy niezasłużył i nie wstąpił do rzędu wielkich ludzi Hiszpanii!

Podczas, gdy ze strony Francuzkiey zakazany iest naymocniey przywóz wszystkich towarów z Hiszpanii, odważyli się niektórzy przemycaiący towary przewieść towary Francuzkie do Hiszpanii, przyczem rozpoczęli z woyskiem Hiszpańskiem w okolicy Pampłony bitwę, która trwała do dwóch godzin, przyczém z oboiey strony kilku ludzi utraciło życie. Podczas tey bitwy towary powróciły się nazad, i wpaść miały w ręce woyska Francuzkiego składaiącego kordon zdrowia, co mogłoby dadź powód do ważney sprawy.

W Perpignan ogłoszono w dniu 8. Października następuiący bulletin z Barcellony: Od d. 24. Września do 5. Października.

	zmarłych;	uleczonych;	na nowo chorych;	znayduie się.
W Barcellonecie	247	27	254	426
—Szpitalu Seminaryium	166	23	248	291
—Barcellonie	154	33	295	496

Bulletyn ten dotycze się iedynie samych publicznych instytutów, całkowicie liczyć można w owym czasie zmarłych po 350 na każdy dzień. W trzech dniach 3., 4. i 5. Października wywieziono więcey iak 1000 ciał z miasta. Choroba ieszcze się szerzyła. Chciano nawet zamknąć kościoły, ponieważ wielkie zgromadzenie przyczynia się do zarazy. Choroba ta ogranicza się z resztą w tey chwili na miastach Barcellonie, Barcellonecie i Tortozie, gdzie Biskup padł także ofiarą swey gorliwości pasterskiey, i w Mequinenzie, gdzie w d. 21. Września było 30 słabych, rozchorowało się na nowo do d. 29. Września trzynastu. Z tych umarło sześciu, szesnastu przychodziło do zdrowia; inni ieszcze choruią. Inne miasta Katalonii wolne bydź maią od zarazy, powietrzokrąg zdawał się nieco ochładzać.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Gazety oppozycyyne głoszą nową składkę dla wynagrodzenia Sir Roberta Wilsona, podpisaną mianowicie przez Hrabiego Fitz Williama i Jersey, Lorda Holland, Russel i Duncannon, PP. Ellice, Brougham, Denman, Lushington.

»Nie iest to nieuderzaiącem, wyraża Kuryier, ponieważ te same imiona były od kilku lat nieustannie w stanie nieprzyiacielskim przeciwko wszystkiemu, co tylko pochodziło od Ministrów lub Króla. Zamiar ich nie dąży do tego, aby Sir Robertowi zapewnić wynagrodzenie, lecz aby dadź nowy dowod ich zasad politycznych. Przy takiem zdarzeniu otwieraią oni swoie worki, iak się zwykle płaci podatki, lub iakie inne należne summy. Biorąc pod swoią opiekę osobę, która się nie podoba Królowi lub ściągnęła na siebie surowość prawa (czyli słuźnie lub nie, wszystko u nich zarówno) okazuią się swoim zasadom wierni a to iest rzeczą główną. Gdyby iaki inny urzędnik w służbie Królewskiey zasłużył na podobną oznakę niełaski Króla, pokazanoby ten sam zapał do nagrodzenia wielkiey owey zasługi, iż został ogłoszony za niegodnego służyć swoiemu Królowi. Cnota tego rodzaiu dostateczną iest, do polecenia takiego człowieka szczególney łasce pewnego stronnictwa.«

Francyia.

Już się skończyły działania kollegiów wyborczych obwodowych, a w d. 10. Października rozpoczną się kollegiów wyborczych Departamentowych. Jeżeli rozpatrzemy się w mianowaniach szesnastu Departamentów piątego rzędu, więc taki nieiako okaże się rezultat: Prawa strona odniosła zupełne zwycięztwo w trzech Departamentach, (Aveyron, wyższey Garumny, Ligiery i Cher) strona lewa zaś tylko w Departamencie Meurthy. Oprócz tego wszędzie pomieszane wypadły wybory. Jednak okazały się powiększey części na stronę Liberalistów w Departamentach Sekwany, Oisy, Marny, Charentu i Puy de Dome. Zupełnie podzielonemi między lewą i prawą stronę w Depart. Jura i Pas de Calais; więcey w myśli strony prawey, iak lewey w Depart. Calvados i Niższey Ligiery; Ministeryialne w Yonne, Ardeche, Var a powiększey części w Lot i Garumny. — Jeżli nowo mianowanych Deputowanych chcemy klassifikować podług oddziałów Izby, w którey wedle dawnieyszych widoków, maią swoie zaiąć mieysce, więc podzielą się w sposobie następuiącym: Prawa strona będzie miała dwudziestu nowych członków, z których trzech zaymie mieysca w samym końcu prawey strony, Castelbajac (wyższey Garumny) Hrabia Salaberry (Ligiery i Cher) P. Frenilly (niższey Ligiery). Siedemnastu innych nowych Deputo-

wanych prawey strony, to iest ci, którzy głosuię z PP, Villele i Corbieres, obranymi znowu zostali oprócz P. Villele (w Depart. wyższey Garumny), PP. Limairac i Puymaurin, podobnież z wyższey Garumny; PP. Bonald Dubruel i Delauro, wszyscy z Depart. Aveyron; P. Paweł Chateaudouble z Depart. Var; Jenerał Lafort de Cavaynac i de la Chausade z Depart. Lot i Garumny; Hrabia Juigne i Margrabia Faucault z niższey Ligiery; P. Heroult de Hottot z Calvados; Margrabia Tramecourt i Baron Coupigni z Pas de Calais; Margrabia Vaulchier z Jura, Margr. Villefranche z Yonny; P. Josse-Beauvolk z Ligiery i Cher. — Ministeryialnych Deputowanych iest czternastu, z których osmiu należy do prawego środka a sześciu do właściwego środka, skłaniącego się bardziey do lewego, osmiu z prawego środka są, PP. Landreyt de la Charriere z Depart. Ardeche; Martignac z Lot i Garumny; Baron z Var; P. Chabrol de Taurnoel z Puy de Dome; Biancourt z Sekwany i Oisy; Jacquinot de Pampelune z Yonny; P. Bruchet de Verigny i P. Bazire z Calvados. Sześciu zbliżaiących do lewego środka są: PP. Hay z Yonny; Froc de la Boulaye z Marny; Tarand de Lunglade z Puy de Dome; Dubay z Ardeche; Albert z Charentu i Baron Fabry z Var. — Ci siedemnastu, którzy się połączą z lewą stroną są: PP. Royer Collard i Luc Jobert z Marny; PP. Jouvencal, Delaitre i Bouchard-Descarnaux z Sekwany i Oisy; PP. Levis, Jenerał Grandjean i la Ruelle z Meurthy; P. Jobez z Jura; P. St. Aignan z Niższey Ligiery; P. Adam de la Pommerage z Calvados; PP. Herrle i Fontaine z Pas de Calais; PP. Pugnard du Lunbort i Otard z Charentu; P. Pourrat z Puy de Dome, nieliczac P. Louius, który wybrany został tak ostatnim z owych Departamentów, iak i w Depart. Meurthy a ztąd może sobie wybierać.

Rozporządzenie Królewskie, umieszczone w Monitorze, powołuie młodych ludzi zdolnych do iazdy, lub do elitów z klassy roku 1819 do służby czynney, i rozdziela onych pomiędzy pułki.

Hrabia Montholon, którzy bawił na wyspie S. Heleny z Napoleonem Buonaparte, wysiadł na ląd w Calais, i ztamtąd udał się do Paryża.

Xiąże Decazes przybydź miał niebawem ze swoiego wieyskiego mieszkania do Paryża. Mówią atoli, iż tylko kilka dni tu zabawi i powróci do Londynu, na mieysce swoiego przeznaczenia, iako Poseł.

List z Francyi południowey z dnia 13. Października zawiera: »Pisząc ostatni list miano nadzieię, że ustanie wnet epidemiia w Hiszpanii, sam nawet Rząd Francuzki spodziewał się tego ze swoich urzędownych doniesień, ponieważ pułki przeznaczone na wzmocnienie kordonu, otrzymały rozkaz przeciwny. Atoli nadzieie te zupełnie zawiodły. Naynowsze wiadomości z Hiszpanii nie tylko donoszą o powiększeniu się tey choroby lecz oznaymuią, że się rozszerzyła w dotąd nietknięte przez nią okolice. W południowey Katalonii zaraza ta wciąż pustoszy, w Aragonii iuż kilka wsi zaraziła, atoli dotąd tylko te, które przytykaią do Katalonii; w północney części prowincyi Walencyi podobnież wszczęła się ta chorba. W prawdzie przedsiebrane są teraz w Hiszpanii stosowne środki, i potrzeba utrzymania siebie zniewala dawniey nie czynne Władze mieyscowe do ścisłego baczenia; atoli nieszczęściem wszystkie te środki są poźne. Obawiaią się tam ieszcze, aby zaraza ta nie rozszerzyła się na północną Arragoniię i Kataloniię. Słychać iuż o poiedyńczych przypadkach tey choroby w owych okolicach; nie można iednak dostatecznie się przekonać czyli zarażone są żółtą gorączką. Przeciwnie zaś panuie zaraza ta niezawodnie na różnych mieyscach brzegów, ku południowi od Katalonii — w Walencyi, Murcyi i Andaluzyi, w Alikancie i w ulicach portowych Kartageny. Wiadomości te zniewoliły naturalnie naszych Prefektów w Departamentach pogranicznych do ścisłego czuwania. Pisma publiczne uwiadomiaią o przedsięwziętych środkach. Nawet pułki, które otrzymały były przeciwny rozkaz, musiały teraz wyruszyć ku Pireneom, i wiele innych nowych korpusów odebrało rozkazy do udania się tamże. Atoli pomimo te rozporządzenia nie iesteśmy spokoyni; albowiem nieprzewidziany przypadek lub nieodbalstwo na którymkolwiek punkcie, przenieść może chorobę na tę stronę Pyreneów, i zrządzić wielkie nieszczęście.«

Dziennik »*Memorial Bordelais*« zawiera, że miasto Mequinenza otoczono kordonem, że zaraza zniknęła zupełnie we Fraga i nie pokaznie się w żadnem innem mieyscu Arragonii. — Przeciwnie zaś choroba ta ma grasować w Barcellonie i Tortozie; w mieście tem umrzeć miało w d. 3. — 5. Paźdz. więcey iak tysiąc osób. Uważano, że dzieci nie maiące lat 12, rzadko bywały napadane.

W Departamentach, które góry Pyreneyskie dzielą od Hiszpanii, coraz większe ostrażności przedsiębrane przeciwko podróżnym. Woyska stoią w polu; liczne patrole krążą po wszystkich drogach i oddalaią wszystkich gwałtem, którzy chcieliby się z Hiszpanii do Francyi przedrzeć; w wielu bliskich granicy gminach zakazane są iarmarki; przy dostawianiu i pilnowaniu osób podeyrzanych, szczególne są przepisy; żandarmów, którzy takowych zaniedbali zamknięto do domów kwarantanny.

Pokazanie się P. de Corcetles, znanego członka ultraliberalistów do Izby Deputowanych z Departamentu Rhodanu było powodem do burzliwych wypadków w Lyonie. Dziennik rozpraw z d. 15. Października zawiera w tey mierze co następuie:

»P. Corcelles, Deputowany z Departamenta Rhodanu, przybył do Lyonu po zamknięciu posiedzeń Izby Deputowanych. Przybycie iego nie było uderzaiącem, i nie wzbudziło nawet tego rodzaiu ciekawości, iaką znane osoby zwykle na siebie ściągaią. P. Corcelles, który do wiary podobna, że czegoś się więcey spodziewał, postanowił roztropnie udadź się do wioski swoiey w Marsilly w obwodzie Beaujolais.«

»Spodziewano się, że zacny członek, zaymie się na wsi muzami i przygotuie materyiały na przyszłe posiedzenie. Wszystko dotąd było spokoyne, atoli P. Corcelles, który bez wątpienia lubi bardziey liberalnych ulicznikόw i wrzaski patryiotyczne nad pochlebne pienia słowika, nie zdawał się bydź zadowolniony spokoynością wieyską.«

»Dnia 9. t. m. zebrało się około 100 osób i uchwaliły iednomyślnie, iż należy wyrządzić cześć P. Corcelles' uroczystego tryiumfu i wydrzeć go odosobnieniu, gdzie żył samotnie i zapewne doznawał nudów. Trzech tedy członków tego zgromadzenia udało się do P. Corcelles z oświadczeniem, iż musi wszelką skromność odłożyć na bok, i stosuiąc się do życzeń »braci i przyiaciół« udadź się na ieden dzień do Lyonu. P. Corcelles odpowiedział nato, iak niegdyś Woltaire w podobnem zdarzeniu: iż za wiele czynią mu honoru, to skróci mu życie i t. p. Nakoniec pozwala i wybiera się w drogę. Atoli zaledwie uiechano milę, gdy spotrzeżono kupę złożono z 30 ludzi młodych, którzy wyiechali naprzeciw zacnego Deputowanego.«

»Po wzaiemnych grzecznościach, iadą daley do Lyonu, spodziewaiąc się stanąć nie-bawem. W istocie przybyli oni tam około 3 godziny z południa, i orszak ten przeiechawszy uroczyście przez główne ulice udał się do oberzy »Północney«, gdzie, co pochlebiało bohaterowi tey uroczystości, oczekiwany był przez innych członków związku, wraz z kosztownem obiadem, maiącym więcey u nich ceny nad wszystko; zapewniaią, iż podczas tey uroczystości, gdzie iak rzadko pomieszano stopień i osoby, większa część gości nie zdawałe się bydź przywykłą do tak dobrze obsadzonego stołu. Po skończonym obiedzie, podczas którego, iak łatwo domyśleć się, spełniano toasty za wolność, Konstytucyię it. d. wszyscy goście udali się na góry Francuzkie (*Montagnes françaises*), gdzie przygotowano sztuczne ognie, woienne obroty, serenadę i inne zabawy zapowiedziano w przód wystrzałem z mozdzierzy; — wszystko na cześć P. Corcellesa iako nagrodę za szlachetne usiłowania i świetne starania. Skoro ukazał się P. Corcelles, usłyszano odgłos: »Niech żyie Corcelles! Niech żyie Corcelles!« Przeciwko temu nie było nic powiedzieć. Atoli nie tylko ten sam okrzyk dał się słyszeć. Innego rodzaiu wrzaski, które nawet nie chcemy ponawiać, nadały wnet tey uroczystosci, dotąd tylko śmieszney stanowczy charakter. Atoli okrzyki te wydawało tylko kilka osób, liczba ich tak była mała, iż wnet poczęli się wstydzić, iż byli opuszczeni, i bardzo spokoynie wymknęli się. P. Corcelles, który w tey uroczystości zdawał się znaydować upodobanie, odpowiadał na każde pozdrowienie go z układnością Podano mu szklankę ponczu, wyproznial ią przy oznakach radości za iednym razem.«

»Lecz wszystko sama nawet sława tryiumfu utrudza, zwłaszcza, gdy kto kilka mil na dzień iedzie, taki sam przypadek wydarzył się P. Corcelles; o godzinie 9 wieczorem życzenie udania się do swoiego pomieszkania, i tak w ciąż aż do oberzy »Północney« odprowadzono go z tryiumfem. Około sto osób zebrało się podtenczas przed oberżą w nadziei, że P. Corcelles ukaże się w oknach; atoli Kommissarz Policyi wezwał ich w imieniu Rządu do oddalenia się, co bez oporu nastąpiło. Każdy pocieszał się ieszcze wewnątrz nadzieią, że dnia następniącego będzie mógł zacnego Deputowanego pozdrowić w teatrze, gdzie miał przybydź, atoli nadzieia ta spełzła, a może z nią i inna ieszcze iakie sobie tuszono. Władze przedsięwzięły surowe i rozstropne środki, które pozbawiły nas ostatniego aktu tey umyślnie wystawioney krotofili. P. Corcelles nie pokazał się w teatrze; wszystkie przystępy do

tego obsadzono mocno woyskiem, i sztukę odegrano spokoynie. Oto iest powód do wypadków, o którym nie zaniedbaią zapewne mówić z przesadą za Lyionem, a który dzięki czynności Władzom, nie pociągnął za sobą żadnych smutnych skutków.«

»Prefekt Departamentu i Burmistrz Lyionu wydali odezwy do tamecznych mieszkańców: »Spokoyność iest zupełnie przywróconą. Bardzo iest uwagi godna, iż niektóre osoby nie mogą wystąpić, aby obecność ich i imie nie służyło za pozor? nie stawało się powodem do publicznych zaburzeń, by ich natychmiast nie otoczyły buntownicze kupy i złosliwie krzyczący i podobnie ludzie odważaią się mianować się wyłącznymi przyiaciołmi Konstytucyi.«

Zjednoczone Niderlandy.

Z Hagi d. 16. Października. — Wczorayszego dnia zagaił Król posiedzenie Stanów Jeneralnych. Byli przytomni wszyscy Ministrowie Stanu i liczne zgromadzenie. Król usiadłszy na tronie miał mówę, w którey wyraził pomiędzy innemi:

»Szlachetni Panowie!«

»Otwieraiąc teraźnieysze posiedzenia, miło Mi iest powiedzieć na nowo WPanom, iż nasze związki z Mocarstwami postronnemi ciągle wzaiemnego doznaią porozumienia. Chociaż niepokoie na Wschodzie zrządziły obawy to przecież mamy pewną nadzieię utrzymania pokoiu. Bogdayby Opatrzność pobłogosławiła usiłowania przedsiębrane w tym zamiarze; Bogdayby łaska Boga tam, gdzie panuie nieład przywróciła znowu spokoyność, i dozwoliła nam używać ciągle dobrodzieystwa, będącego pierwszym żywiołem pomyślności, która każdemu kochaiącemu swoią Oyczyznę musi bydź drogą. Wewnętrzny stan Królestwa stawia w ogóle korzystne widoki. Możemy obiecywać sobie obfite żniwa i umiarkowane ceny żyta. Handel i żeglugi są w iednakowym stanie; atoli rękodzielnie nasze we wszystkich ich odnogach nie tyle doznaią pomyślności; tymczasem niektóre zaczynaią bydź czynnemi. Wewnętrzne nasze sprawy codziennie lepszego nabieraią toku. Wewnętrzne związki kraiu coraz się bardziey ułatwiaią, i otworzonem będzie nowe żrodło dla pomyślności handlu, rolnictwa i przemysłu przez wybudowanie kanału między Herzogenbuschem i Mastrichtem. Równie dla WPanów iak Mnie iest przyiemnem, ze pobory i wydatki budżetu wystawiaią pożądaną równowagę i t. d.«

Gdy Król Jegomość iechał do sali posiedzeń Stanów Jeneralnych i nazad powracał do swoiego pałacu, przyięty był z widocznemi oznakami radości.

Niemcy.

Podług naynowszych wiadomości z Hanoweru, Król Angielski, który przyszedł zupełnie do zdrowia ze swoiey ostatniey słabości, zdaie się, iż przedłużyć chce pobyt swóy w tem mieście do d. 29. b. m. Z resztą względem namienioney podróży Króla (przez Giessen do Koblencyi, nie dotykaiąc się Frankfortu) nic nie odmieniono. Xiąże Metternich, Kanclerz Dworu i Stanu Cesarza Jego Mości, przybył do Hannoweru d. 21. t. m. przyięty przez Króla w sposobie wyszczególniaiącym.

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d. 26. Października.* —

Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu,
Do Rad Woiewódzkich:

»Z momentem przybycia moiego do Warszawy, odebrawszy postanowienie Nayiaśnieyszego Pana mianuiące mnie Ministrem Prezyduiącym w Komissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, przed obięciem poruczonego mi sternictwa, uyrzałem się w konieczności rzucenia okiem na wszystkie przedmioty przyszłych prac moich.«

»To obeyrzenie zniewoliło mnie zatrudnić się nasamprzód tem, coby mogło regularny i ciągły bieg służby, tak do końca roku bieżącego, iako i przez rok następny, zapewnić.«

»Z wyśledzenia prawdziwego w tey mierze stanu rzeczy, okazało się: iż lubo na potrzeby służby bieżącey wskazane są fundusze, Etatem nie obięte, i na inne przedmioty przeznaczone, lubo zamierzone są i po części iuż uskutecznione znaczne w wydatkach ograniczenia, zaledwo wszakże powziąć się może nadzieia zbalansowania ostatnie miesiące bieżącego roku expensy z perceptą; obawa ta nakazała mi osobne uczynić Xięciu Namiestnikowi Królewskiemu przedstawienie, a gdy następnie, z upoważnienia tegoż Xięcia, przychodzi do Szanownych Rad Woiewódzkich przemówić, miło mi iest w pierwszey do Obywateli odezwie wspomnieć chwilę, w którey przed przywróceniem ieszcze Królestwa zaszczycony zaufaniem Nayiaśnieyszego Pana, i z rozkazu Jego należąc do kierunku spraw byłego Xięztwa Warszawskiego, miałem choć w trudnych okolicznościach zręczność przekonać się o skwa-

pliwości, z którą obywatele przychodzą na pomoc potrzebom, nieporządek oddalić mogącym.«

»Dziś, gdy po ułatwionych różnych Królestwa Polskiego tyczących się negocyiacyiach, które z pomyslnym dla kraiu naszego skutkiem ukończyć miałem szczęście, do zarządzenia Skarbem tegoż Królestwa zawołany iestem, nie spuszczaiąc nigdy z uwagi odezwy JW. Ministra Sekretarza Stanu z d. 25. Maia r. b. względem skutków z niedostatku Skarbowego w Imieniu Nayiaśnieyszego Pana do Xięcia Namiestnika przesłaney i nayusilniey pragnąc uniknąć szkodliwych wypadków, któreby nayokropnieysze dla całego kraiu ściągnąć mogły nieszczęście; mam to głębokie przekonanie, że lepiey kraiowi, lepiey współziomkom moim usłużyć nie mogę, iak przez skuteczne Skarbu publicznego i wpływów iego ustalenie.«

»Ustalenie to utrudzonem iest przez odmienienie roku Skarbowego, dawniey od 1. Czerwca zaczynaiącego się, na rok kalendarzowy od d. 1. Stycznia rachowany, z którego wypłynęło, że raty na samym początku roku perceptę Skarbową składaiące, nierównie są mnieysze od wydatków do dwóch pierwszych miesięcy przywiązanych, a gdy do tego wzgląd mieć ieszcze należy na ratę antycypacyynie w Grudniu za miesiąc Styczeń na woysko, dla regularnego utrzymania onego, opłacić się maiącą, potrzebnem iest koniecznie wcześnieysze Skarbu publicznego zaopatrzenie.«

»Z tego to powodu i na mocy upoważnienia Xięcia Namiestnika, mam zaszczyt na samym wstępie urzędowania moiego, udadź się przez pośrednictwo Rad Woiewódzkich, do wszystkich Królestwa obywateli i mieszkańców, wzywaiąc ich: ażeby przez wzgląd na nagłe i nieodbyte potrzeby, własnemu Skarbowi, własney sprawie pośpieszyli na pomoc, i dobrowolnie z szlachetnością wolnych ludzi godną, następuiącemu zadość uczynili życzeniu, to iest:
»ażeby należącą się ratę Styczniową roku przy-
»szłego ofiary z dóbr Duchownych, Maltań-
»skich, Szlacheckich, Narodowych, za przy-
»wileiami trzymanych, ofiary z nowo wyna-
»lezionych przedmiotów, z dóbr przez Rząd
»Pruski rozdarowanych, z dóbr Donataryiu-
»szów Francuzkich, Kanonu i Kompetencyy,
»z dóbr donacyynych Pruskich, tudzież ratę
»Marcową kontyngensu liwerunkowego od
»Dworów, do dnia 20. Listopada b. r. za
»kwitem właściwych poborców zaliczyć po-
»śpieszyli.«

»Zasilenie Skarbu przez uskutecznienia tych opłat, ma na celu postawić go w możności porządnego uregulowania swych działań z dniem 1. Stycznia roku następuiącego. Antycypacyyne zaliczenie nastąpić ma za kwitami na właściwą ratę Styczniową i Marcową, z kwitaryiusza roku następuiącego wydać się maiącemi; iest ono więc rodzaiem pożyczki w Listopadzie zaciągnioney, na rzecz opłat w miesiącach Styczniu i Marcu przypadaiących.«

»Stosownie do środków iuż przedsięwziętych i przedsięwziąć się maiących, stosownie do przepisów wkrótce wydać się maiącego budżetu konstytucyynego, częścią wprowadzeniem rozsądney oszczędności, częścią podwyższeniem wpływów Skarbowych, bez naymnieyszego nowego nakładu, tak Skarb Publiczny urządzony zostanie, że i podobney antycypacyi Rząd więcey potrzebować nie będzie, i byt Królestwa oraz iego pomyślność; przez regularne opłacenie woyska, służby cywilney, procentu od długów uznanych. i przez rozwinięcie wszelkich amelioracyynych przedsięwzięć, gruntownie zapewnione zostaną.«

»Od samych więc teraz Obywateli, przyszły los kraiu zależy; sobie będą winni iego ustalenie, tak iak w przeciwnym razie na siebieby ściągnęli narzekania pokoleń następnych, gdyby ztąd i z ich winy, nieszczęście iakie spaść na nie miało. Znane Polaków do kraiu przywiązanie lękać się nie pozwala ostatniego wypadku, i każe mi się z ufnością spodziewać, iż wkrótce powezmę z doniesień Władz mieyscowych wiadomość o uiszczoney w tey mierze Rządu i Skarbu nadziei, i że będę miał szczęście, za pośrednictwem Xięcia Namiestnika Królewskiego, donieść Nayiaśnieyszemu Panu o nowym dowodzie prawdy dawno uznaney, że Polacy zawsze są gotowi dopełniać to wszystko, czego utrzymanie kraiu i Narodowego Rządu wymaga.«

»W Warszawie d. 17. Października 1821.

»Xawery Xiążę Drucki Lubecki.«

Jeneralny Sekretarz:
»Kruszyński.«

Rossyia.

Cesarz Jegomość Rossyyski, zabawiwszy się dni dwanaście w podróży przedsięwziętey do Witebska, powrócił znowu w d. 7. Października w pożądanem zdrowiu do Carskiego Sioła.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.